

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв

проф. Олександр СОБОЛЄВ

«12» грудня 2023 року

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ І ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Лю Пейвея

**«ДИЗАЙН МАНЕКЕНІВ В ЕКСПОЗИЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ВІТРИН: ЕВОЛЮЦІЯ ФОРМОУТВОРЕННЯ В ІНДУСТРІЇ МОДИ»,**

поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 Дизайн,
галузі знань 02 Культура і мистецтво

Дисертація Лю Пейвея «Дизайн манекенів в експозиції вітрин: еволюція формоутворення в індустрії моди» виконана на кафедрі дизайну тканин та одягу Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Лагода Оксана Миколаївна. Тема дисертації затверджена вченою радою ХДАДМ (протокол № 2 від 05 грудня 2019 р.), уточнена та відредагована на засіданні вченої ради ХДАДМ (протокол № 30 від 28 вересня 2023 р.)

У попередній експертизі дисертації, проведеної на базі кафедри ДТО ХДАДМ, беруть участь двоє рецензентів: канд. арх., проф., декан факультету «Дизайн середовища» Бондаренко Ірина Володимирівна, канд. мист., доцент кафедри ДТО Гурдіна Владислава Василівна.

За результатами аналізу змісту дисертаційної роботи Лю Пейвея, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дослідження, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дослідження, яку проведено на кафедрі ДТО 08.12.2023 р., визначено наступне:

1. *Актуальність теми дисертаційної роботи*

Актуальність обраної теми дослідження полягає, насамперед, в тому, що дизайн манекенів в сучасній дизайн-практиці постав як складний процес формоутворення автономних дизайн-об'єктів. Їх проектування вимагає всебічного розгляду в контексті запитів споживачів, тенденцій розвитку індустрії моди та проектної культури в цілому.

Разом з тим, індустрія моди, як система виробництва, реклами і поширення модних зразків, завжди перебуває в активному пошуку нових форм реалізації цих завдань та вдосконалення вже існуючих. Комерційна складова і маркетингові стратегії індустрії моди сприяють розвитку мерчандайзингу, зокрема, його візуальній складовій. Візуальний мерчандайзинг включає вітриністику як сферу креативної творчості дизайнерів. В умовах сучасності вона орієнтована на створення художньо-виразного, інформаційно-насиченого експозиційного середовища вітрин з метою посилення комунікації зі споживачами продуктів моди. Для цього дизайнери використовують різноманітне експозиційне обладнання, серед якого манекен є самим цікавим і мало вивченим.

В той же час, важливе місце у формоутворенні манекенів займають не тільки історичний, культурологічний чи соціологічний контекст, але й застосування інноваційних матеріалів і новітніх технологій в контексті сталого розвитку. Систематизація знань у сфері проектування вітрин та манекенів вимагає всебічного розгляду. Варіативність композиційного розміщення, ситуативність інформаційно-візуальних рішень, зміна концептуально-функціональних завдань експозиційного середовища вітрин обумовлюють морфологічні трансформації манекенів як дизайн-об'єктів та їх формоутворення. Методика проектування манекенів досі науково не обґрунтована.

2. *Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами університету та кафедри*

Напрямок дослідження відповідає напряму наукової роботи факультету «Дизайн середовища» та кафедри «Дизайн тканин та одягу» Харківської державної академії дизайну і мистецтв в межах науково-дослідної теми «Сталий розвиток як вектор формування сучасної проектної культури» (державний реєстраційний номер: 0122U200902).

3. *Особистий внесок здобувача в отримані наукові результати*

Дисертація є самостійним дослідженням автора, оформленню та узагальненню результатів якого українською мовою сприяв науковий керівник. Автор має п'ять самостійних публікацій, зокрема, англійською мовою. В публікаціях, оприлюднених у співавторстві з науковим керівником автору належить збір та систематизація матеріалу, участь у формулюванні висновків (частка здобувача становить 70 %).

Основний зміст та результати дисертаційного дослідження представлені в 13-ти наукових публікаціях, з них 3 – у фахових виданнях України, 1 – у науковому періодичному виданні зарубіжної держави, яке індексується в науко метричній базі даних Web of Science, 9 публікацій засвідчують апробацію результатів дослідження.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження

Вперше:

1. Обґрунтовано та впорядковано систему базових понять у галузі дизайн-проектування манекенів як експозиційного обладнання вітрин.

2. Визначено принципи організації експозиційного середовища вітрин з урахуванням ролі та місця в ньому демонстраційних манекенів, їх типології та закономірностей формоутворення.

3. Вперше запропоновано варіант розгляду демонстраційних манекенів у системі «об'єкт в об'єкті», що обумовлює формотворчий процес на концептуальній основі та створює комфортне візуальне середовище.

4. Встановлено особливості взаємодії дизайнера і споживачів модних товарів через манекени у вітринах в системі «суб'єкт (дизайнер) – об'єкт в об'єкті (манекен у вітрині)» – «суб'єкт (споживач)», що дозволяє збільшити інформаційну ефективність вітрин індустрії моди та їх емоційно-психологічний вплив.

5. Виявлено комплекс чинників, які впливають на дизайн демонстраційних манекенів, їх формоутворення, та визначають організацію експозиційного середовища вітрин.

Удосконалено:

1) еволюційні етапи формування експозиційного середовища вітрин з аспекту їх предметного наповнення та застосування манекенів як спеціального експозиційного обладнання;

3) методику проектування манекенів для демонстрації модних товарів в експозиційному середовищі вітрин.

Отримало подальший розвиток:

- 1) понятійно-категорійний апарат у сфері дизайну манекенів як спеціального експозиційного обладнання;
- 2) методика дослідження манекенів у вітринах модних магазинів;
- 3) специфіка дизайну демонстраційних манекенів для експозицій вітрин в контексті тенденцій сталого розвитку, діджиталізації всіх процесів, новітніх 3D-технологій.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Дисертаційна робота Лю Пейвея складається зі вступу, чотирьох розділів основної частини тексту, висновків, списку використаних джерел, додатків (списку ілюстрацій, ілюстративного матеріалу, таблиць). Висновки до кожного з розділів дисертації є достатньо обґрунтованими. Їх зміст підтверджується опрацюванням значної кількості аналітичного матеріалу, обумовлений науковою новизною. Завершується робота розгорнутими загальними висновками, які впливають зі змісту роботи, логічні та віддзеркалюють ключові положення дослідження.

За своєю структурою, мовою та стилем викладення дисертаційна робота Лю Пейвея відповідає вимогам МОН України. За структурою, обсягом, змістом, рівнем виконання, актуальністю, науковою новизною, значущістю отриманих результатів та оформленням дисертаційна робота Лю Пейвея відповідає вимогам, які пред'являються до оформлення кваліфікаційних дисертаційних робіт, зокрема, Наказу МОН України ; 40 від 12.01.2017 зі змінами, що внесені Наказом МОН № 759 від 31.05.2019 року.

Представлене дослідження не містить академічного плагіату. Перевірка проведена сертифікованою програмою Strike Plagiarism. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів у роботі мають відповідні посилання на джерело з дотриманням встановлених вимог.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів

Теоретична та практична значущість роботи полягає у тому, що у дослідженні поглиблено та систематизовано сучасні знання про дизайн манекенів і експозиційне середовище вітрин, в цілому, їх значення для індустрії моди. Теоретичні висновки дослідження рекомендовано використовувати у навчальному процесі, у курсовому та дипломному проектуванні, а також у розробці навчально-методичної літератури. Матеріал дослідження може стати продуктивним доповненням лекційних курсів з

історії та теорії дизайну (за спеціалізацією). Результати дослідження можна використовувати при проєктуванні вітрин спеціалізованих магазинів. Отримані результати сприятимуть створенню естетично-виразного та технологічно-доцільного і екологічно безпечного експозиційного середовища вітрин. Теоретична частина роботи є підставою для організації раціональної роботи дизайнерів манекенів та експозицій.

7. *Апробація результатів дослідження*

Матеріали дослідження оприлюднені та апробовані в доповідях на таких наукових та науково-практичних конференціях: Міжнародній науково-практичній конференції «Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2020» (20-21 березня 2020 р., м. Суми); Міжнародній науково-практичній конференції «Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2021» (25-26 березня 2021 р., м. Суми); III Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (22 квітня 2021 р., м. Київ); VII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Гуманітарні та соціальні науки. Педагогіка. Культура і мистецтво» (19 листопада 2021 р., м. Одеса); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (27 квітня 2022 р., м. Київ); VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Дизайн та мистецтво в контексті соціокультурного розвитку» (7-8 вересня 2022 р., м. Херсон/ м. Хмельницький); V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (27 квітня 2023 р., м. Київ).

8. *Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації.*

Основний зміст та результати дисертаційного дослідження представлені в 13-ти наукових публікаціях, з них 3 – у фахових виданнях України, 1 – у науковому періодичному виданні зарубіжної держави, яке індексується в наукометричній базі даних Web of Science, 9 публікацій засвідчують апробацію результатів дослідження.

Автор має п'ять самостійних публікацій, зокрема, англійською мовою. В публікаціях, оприлюднених у співавторстві з науковим керівником автору належить збір та систематизація матеріалу, участь у формулюванні висновків (частка здобувача становить 70 %). В цілому, дисертація є самостійним

дослідженням автора, оформленню та узагальненню результатів якого українською мовою сприяв науковий керівник.

ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Лагода О., Лю П. Сучасні тенденції в дизайні вітрин: засоби і прийоми наповнення, специфіка експозиційного обладнання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка*. 2021. Вип. 35. Т. 2. С. 68-73. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-2-11> (Категорія Б)

2. Liu P., Lahoda O. Shop windows display mannequins in the context of modern design development and visual communication. *TRAMES*, 2022. 26(76/71). 3. 273-292. DOI: <https://doi.org/10.3176/tr.2022.3.02> URL: <https://kirj.ee/trames-publications/?filter%5Byear%5D=0&filter%5Bissue%5D=1130&filter%5Bpublication%5D=10022&v=3943d8795e03> (Web of Science)

3. Лю П. Дизайн вітрин Лейли Меншарі для HERMÈS. *Art and design*. 2023. № 1(23). С. 116-125. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.1.11> (Категорія Б)

4. Лю П., Лагода О. Дизайн манекенів у дискурсі мультикультуралізму. *Теорія та практика дизайну*. 2023. № 27. С. 142-149. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.27.18> (Категорія Б)

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дослідження:

5. Lahoda O., Liu P. *Mannequins in a Shop Window as an Object of Scientific Consideration*. International Scientific Conference Development of Modern Science Under Global Changes: Conference Proceedings (22th May 2020, Riga). Latvia: Baltija Publishing. 2020. P. 7-9. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-52-5>

6. Лагода О., Лю П. *Вітрина як об'єкт експозиційного дизайну: інформаційний та естетичний аспекти*. Актуальні проблеми сучасного дизайну : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конференції (23 квітня 2020 р., м. Київ). Том 1. Київ : КНУТД, 2020. С. 41-44. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/15992>

7. Лю П. *Інформаційно-художній аспект об'єктів експозиційного дизайну (вітрин)*. Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2020 : зб.

матеріалів Міжнар. наук.-практ. конференції (20-21 березня 2020 р., м. Суми). Суми : ФОП Цьома С.П., 2020. С. 76-77.

8. Лю П. *Дизайн манекенів: специфіка і тенденції. Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2021* : зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конференції (25-26 березня 2021 р., м. Суми). Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 41-43.

9. Лю П., Лагода О. *Дизайн авторських манекенів як арт-об'єктів. Актуальні проблеми сучасного дизайну* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конференції (22 квітня 2021 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2021. Том 1. С. 43-46.
URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/17906>

10. Лю П. *DIGITAL-манекени як тренд сучасності. Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених* : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конференції : Гуманітарні та соціальні науки. Педагогіка. Культура і мистецтво (19 листопада 2021 р., м. Одеса). *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. С. 258-262.

URL: http://sci-notes.mgu.od.ua/archive/v35_1/79.pdf

11. Лагода О., Лю П. *Тон ван дер Віп: особливості авторського дизайну вітрин і манекенів*. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конференції (27 квітня 2022 р., м. Київ). Т. 1. Київ: КНУТД, 2022. С. 38-41.

URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/20792>

12. Liu P. *Design by A2 Mannequin*. Дизайн та мистецтво в контексті соціокультурного розвитку : зб. м-в VIII Міжнар. наук.-практ. кон-ції (7-8 вересня 2022 р., м. Херсон/Хмельницький) за ред. Білик А.А. Херсон: ХНТУ, Кам'янець-Подільський: ФОП Панькова А.С., 2022. С. 131-133.

13. Лагода О., Лю П. *Екологізація сфери дизайну манекенів*. Актуальні проблеми сучасного дизайну : зб. м-в V Міжнар. наук.-практ. конференції (27 квітня 2023 р., м. Київ). Т. 1. Київ : КНУТД, 2023. С. 79-80.

Робота була заздалегідь розіслана учасникам наукового семінару. Лю Пейвей представив аргументовану доповідь. За результатами обговорення тексту дослідження, виступу здобувача, значної кількості запитань, на які здобувач надав вичерпні відповіді, присутні одногolosно прийняти такі рішення.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Лю Пейвея «Дизайн манекенів в експозиції вітрин: еволюція формоутворення в індустрії моди», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво.

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертаційна робота Лю Пейвея «Дизайн манекенів в експозиції вітрин: еволюція формоутворення в індустрії моди» повністю відповідає науковому профілю спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

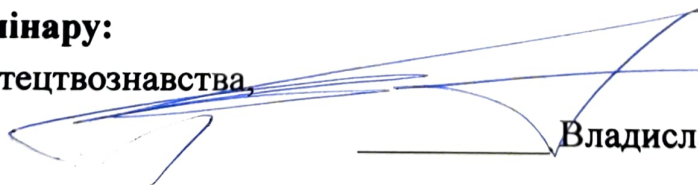
3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Лю Пейвея на тему «Дизайн манекенів в експозиції вітрин: еволюція формоутворення в індустрії моди», за спеціальністю 022 Дизайн до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства,

доцент

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

«8» грудня 2023 року